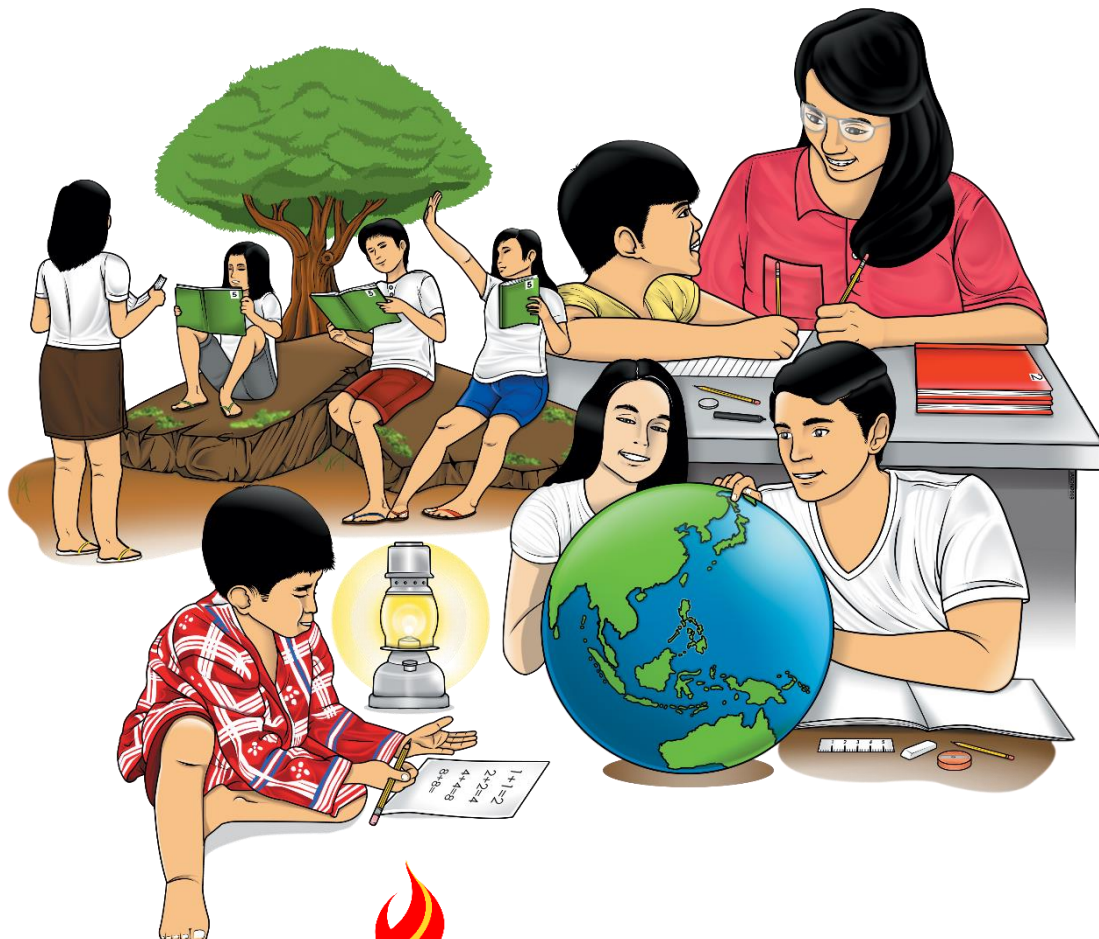

Araling Panlipunan

Ikatlong Markahan – Modyul 3: Mga Programang Ipinatupad ng Iba't ibang Administrasyon mula 1946 hanggang 1972

Araling Panlipunan – Ikaanim na Baitang
Alternative Delivery Mode
Ikatlong Markahan – Modyul 3: Mga Programang Ipinatupad ng Iba’t ibang
Administrasyon mula 1946 hanggang 1972
Unang Edisyon, 2020

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksiyon 176 na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayonpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anomang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon
Kalihim: Leonor Magtolis Briones
Pangalawang Kalihim: Diosdado M. San Antonio

Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul

Manunulat:	Visitacion B. Tajanlangit
Editor:	Joy B. Fernandez, Rizza Mae E. Flores, Ryan Alvarez
Tagasuri:	Jordan T. Beleganio, Ma. Analyn T. Villamor, Marlon C. Dublin
Tagaguhit:	Ronald V. Ares, Jemmanuel B. Jaballa
Tagalapat:	Analee B. Alingco, Mayo P. Villamor, Cherry Ann R. Varon
Tagapamahala:	Ma. Gemma M. Ledesma, Josilyn S. Solana, Elena P. Gonzaga Arlene G. Bermejo, Jerry A. Oquendo, Nenita P. Gamao Donald T. Genine, Jordan T. Beleganio, Marlon C. Dublin

Inilimbag sa Pilipinas ng _____

Department of Education – Region VI – Western Visayas

Office Address: Schools Division of Sagay City
Quezon St., Brgy Poblacion 1, Sagay City, Neg. Occ. 6122
Telefax: (034) 488-0415; 488-0416
E-mail Address: sagay.city001@deped.gov.ph

Araling Panlipunan

Ikatlong Markahan – Modyul 3:

Mga Programang Ipinatupad ng

Iba't ibang Administrasyon

mula 1946 hanggang 1972

Paunang Salita

Ang Self-Learning Module o SLM na ito ay maingat na inihanda para sa ating mag-aaral sa kanilang pag-aaral sa tahanan. Binubuo ito ng iba't ibang bahagi na gagabay sa kanila upang maunawaan ang bawat aralin at malinang ang mga kasanayang itinakda ng kurikulum.

Ang modyul na ito ay may inilaang Gabay sa Guro/Tagapagdaloy na naglalaman ng mga paalala, pantulong o estratehiyang magagamit ng mga magulang o kung sinumang gagabay at tutulong sa pag-aaral ng mga mag-aaral sa kani-kanilang tahanan.

Ito ay may kalakip na paunang pagsusulit upang masukat ang nalalaman ng mag-aaral na may kinalaman sa inihandang aralin. Ito ang magsasabi kung kailangan niya ng ibayong tulong mula sa tagapagdaloy o sa guro. Mayroon ding pagsusulit sa bawat pagtatapos ng aralin upang masukat naman ang natutuhan. May susi ng pagwawasto upang makita kung tama o mali ang mga sagot sa bawat gawain at pagsusulit. Inaasahan namin na magiging matapat ang bawat isa sa paggamit nito.

Pinapaalalahanan din ang mga mag-aaral na ingatan ang SLM na ito upang magamit pa ng ibang mangangailangan. Huwag susulatan o mamarkahan ang anumang bahagi ng modyul. Gumamit lamang ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga pagsasanay.

Hinihikayat ang mga mag-aaral na makipag-ugnayan agad sa kanilang guro kung sila ay makararanas ng suliranin sa pag-unawa sa mga aralin at paggamit ng SLM na ito.

Sa pamamagitan ng modyul na ito at sa tulong ng ating mga tagapagdaloy, umaasa kami na matututo ang ating mag-aaral kahit wala sila sa paaralan.

Alamin

Nalaman mo na ang Pilipinas ay naging isang ganap na estado o republika noong Hulyo 4, 1946. Bilang isang republika maraming mga suliranin at hamon ang hinarap ng mga Pilipino. Sa modyul na ito ay malalaman mo ang naging kalagayan ng Pilipinas sa Ikatlong Republika sa pamamahala nina Manuel A. Roxas, Elpidio R. Quirino, at Ramon F. Magsaysay. Tatalakayin dito ang mga hamon at suliranin na kanilang hinarap at ang mga hakbang na kanilang ginawa upang mapabuti at maiayos ang kalagayan ng bansa. Nararapat lamang na bigyan pagpapahalaga ang kanilang mga ginawa sa bayan at maiugnay sa ating mga tinatamasa sa kasalukuyan.

May tatlong aralin sa modyul na ito:

- Aralin 1 - Mga Patakaran at Programa ni Pangulong Manuel A. Roxas (Hulyo 4, 1946-Abril 15, 1948)
- Aralin 2 - Mga Patakaran at Programa ni Pangulong Elpidio R. Quirino (Abril 17, 1948-Disyembre 30, 1953)
- Aralin 3 - Mga Patakaran at Programa ni Pangulong Ramon F. Magsaysay (Disyembre 30, 1953-Marso 17, 1957)

Pagkatapos mong gawin ang mga aralin sa modyul na ito ay inaasahang magagawa mo ang mga sumusunod:

1. Nasusuri ang mga patakaran at programa ng pamahalaan upang matugunan ang mga suliranin at hamon sa kasarinlan at pagkabansa ng mga Pilipino.
2. Naiisa-isa ang mga kontribusyon ng bawat pangulo na nakapagdulot ng kaunlaran sa lipunan at sa bansa.

Subukin

Panuto: Basahin ang mga pangungusap. Lagyan ng \checkmark kung ito ay nangyari sa panunungkulan ni Roxas at **X** kung hindi.

- _____ 1. Pagpapatupad ng Batas Rehabilitasyon
- _____ 2. Pagpapatayo ng mga Kooperatiba
- _____ 3. Pagpapatibay ng Parity Rights
- _____ 4. Pagdeklara ng Batas Militar
- _____ 5. Pagpapatayo ng mga base militar ng Amerika

Aralin

1

Mga Patakaran at Programa ni Pangulong Manuel A. Roxas (Hulyo 4, 1946 – Abril 15, 1948)

Si Manuel A. Roxas ay isinilang noong Enero 1, 1892 sa Capiz (ngayon ay Lungsod ng Roxas). Siya ay nagtapos ng kursong abogasiya sa Unibersidad ng Pilipinas noong 1911 at nanguna sa pagsusulit noong 1913 sa markang 92%. Nagsimula siyang manungkulan bilang konsehal ng Capiz at naging gobernador ng lalawigan mula 1919 hanggang 1921. Siya ay nahalal sa Kapulungan ng mga Kinatawan ng Pilipinas noong 1922 at nanungkulan bilang Ispiker ng Kapulungan ng mga Kinatawan ng 12 taon. Sa ginanap na halalan noong Abril 23, 1946, siya ay nanalo bilang Pangulo ng Pilipinas.

Balikan

Matapos ang Ikalawang Digmaang Pandaigdig. Anu-ano sa iyong palagay ang mga problemang kinaharap ng mga Pangulo ng Bansa. Magbigay ng lima.

1. _____.
2. _____.
3. _____.
4. _____.
5. _____.

Tuklasin

*Sinong pangulo ng Pilipinas ang nasa larawan?

*Ano-anong mga programa ang kanyang ipinatupad sa kanyang panunungkulan?

*Sa iyong palagay, sa pagiging ganap na estado o republika ng Pilipinas noong Hulyo 4, 1946 ano-ano ang mga hamong kinaharap ng mga Pangulo ng bansa?

Bakit mahalaga na alamin ang mga naging pamumuno ng mga pangulo na bansa?

Suriin

Maraming suliranin ang hinarap ni Pangulong Manuel Roxas dulot ng Ikalawang Digmaang Pandaigdig. Lubos na naapektuhan ang ekonomiya ng bansa dulot ng digmaan. Nasira ang mga imprastruktura, industriya, bukirin, taniman at hayupan. Nanganib ang seguridad ng bansa dahil sa patuloy na pagkilos ng mga kasapi ng Hukbo ng Bayan Laban sa Hapon (HukBaLaHap), isang grupo ng mga gerilya na pinamunuan ni Luis Taruc. Nahati ang mga Pilipino dulot ng isyu ng kolaborasyon o pakikipagsabwatan ng ilang Pilipino sa mga Hapones.

Dahil sa mga suliraning nabanggit, naging solusyon ng pamahalaang Roxas ang pagsang-ayon sa mga patakarang maka-Amerikano. Sa panahong din ito ng "Cold War," kung saan itinuring na banta sa kapayapaan at seguridad ng bansa ang Komunismo.

- ❖ Nong Abril 30, 1946, pinasa at nilagdaan ng Pangulo ng Amerika ang Philippine Rehabilitation o Tydings Act of 1946. Alinsunod nito ang pagbuo ng Philippine War Damage Commission na nilagdaan naman ni Pangulong Roxas. Ang bayad pinsalang ito ay may kabuuang \$520,000,000 para maisaayos ang mga bagay na nasira dulot ng nakaraang digmaan. Kalakip din dito ang paglilipat ng \$100,000,000 na kagamitang militar sa Sandatahang lakas ng Pilipinas. Sa **War Surplus Agreement** (Setyembre 11, 1946) naman nakatakda na lahat ng mga kagamitang pandigma na naiwan ng mga Amerikano ay pag-aari na ng Pilipinas.

Ang \$800 milyon na alok naman ng Estados Unidos ay mapapasakamay lamang ng gobyerno kung ipapasa ng kongreso ang **Philippine Trade Act of 1946 o Bell Trade Act**. Ito ay malayang pakikipagkalakan ng Amerika sa Pilipinas. Isa sa kontrobersyal na nilalaman nito ay ang pagpapatibay ng **Parity Rights**. Sa kasunduang ito ay pantay ang mga Pilipino at Amerikano sa paglinang ng likas na yaman ng bansa. Ang patakarang ito ay nagdulot ng masamang epekto tulad ng paghina ng lokal na industriya, pagkatali sa pamilihang Amerikano at pagkalugi ng mga magsasakang Pilipino, higit ang pagkasira ng ating mga likas na yaman.

- ❖ Ang **Treaty of General Relations** (Hulyo 4, 1946) ay ang pagkilala ng soberanya ng Pilipinas ng Amerika. Bagamat sa nakasaad dito ang pag-alis ng kapangyarihan at karapatan ng Amerika sa pamamalakad ng teritoryo at mamamayan ng Pilipinas, mananatili naman ang paggamit ng Amerika sa kanyang mga base militar sa bansa. Kaugnay din nito ang pagkakaroon ng **Military Base Agreement** (Marso 27, 1947)- pinahintulutan ang Amerika na gamitin ang ilang lugar sa bansa upang pagtayuan ng kanilang base militar. Ang kasunduan ay tatagal ng 99 taon, na kung saan may kapangyarihan at otoridad ang bansang Amerika sa mga base militar na itatayo sa bansa. Ang mga kasunduang ito ay ipinatupad ng Pamahalaang Roxas sa paniniwalang ang Estados Unidos ay makakatulong sa paglutas ng problemang

pangkapayapaan at seguridad. Noong Marso 21, 1947 nilagdaan naman ang **Military Assistance Agreement** na magtatalaga ng kinatawang sundalong Amerikano upang magbahagi ng mga pagsasanay, istratihiya, taktika at pamamaraang militar sa Sandatahang Lakas Pilipinas. Sa iyong palagay, ano-ano ang banta sa seguridad at kapayaapan sa bansa upang ipatupad ni Pangulong Roxas ang mga kasunduang ito sa Amerika? Sang-ayon ka ba sa kanyang mga naging desisyon?

Upang mapaunlad ang industriya at pagsasaka binigyan pansin ni Pangulong Manuel A. Roxas ang pagtatag ng mga korporasyon o samahan upang pangalagaan ang kapakanan ng mga magsasaka katulad ng mga sumusunod: NARIC - National Rice and Corn Corporation NACOCO - National Coconut Corporation NAFCO - National Abaca and Other Fibers Corporation at NTC - National Tobacco Corporation. Ang **Rehabilitation Finance Corporation (RFC)** ay itinayo naman upang magpautang sa mga maliliit na mangangalakal at korporasyon na nais makabangon muli mula sa pinsala ng digmaan. Ito ngayon ay ang Development Bank of the Philippines.

Si Pangulong Manuel A. Roxas ay nanungkulan mula 1946-1948. Hindi niya natapos ang kanyang termino dahil siya ay namatay sa atake sa puso sa Clark Air Base, Angeles City, Pampanga noong April 15, 1948. Siya ang ikatlo at huling pangulo ng komonwelt ngunit naging kauna-unahang pangulo ng Ikatlong Republika ng Pilipinas.

Pagyamanin

Sa iyong palagay, makatwiran lamang ba ang ginawang pagsang-ayon ni Pangulong Roxas sa mga kasunduang inihain ng Amerika kapalit ng mga tulong pinansyal na maaring magamit upang muling makabangon ang bansa mula sa mga pinsalang idinulot ng digmaan? Bakit?

Isaisip

- May dalawang pangunahing layunin ang administrasyong Roxas: una ay ang mapalaki ang produksyon at maibangon muli ang mga industriyang winasak ng digmaan; at ikalawa ay patuloy na sumuporta sa mga adhikain na nagsusulong sa isang mapayapang daigdig sa pamamagitan ng pakikiisa sa Estados Unidos.
- Naipatupad sa panahon ni Roxas ang Treaty of General Relations sa pagitan ng Pilipinas at Estados Unidos.
- Ang Parity Rights naman ay nagbigay ng pantay na karapatan sa mga Pilipino at Amerikano sa paggamit ng mga likas na yaman ng bansa sa mga gawaing pang-industriya.
- Ang Bell Trade Act of 1946 at Tydings Rehabilitation of Act 1946 ay ilan sa mga batas na nilagdaan ng mga Amerikano para sa mga Pilipino noong panahon ng panunungkulan ni Pangulong Roxas.
- Hindi natapos ni Roxas ang kanyang panunungkulan sapagkat siya ay binawian ng buhay noong Abril 15, 1948 dahil sa atake sa puso.

Isagawa

Kung ikaw ay nasa posisyon ni Pangulong Roxas, bibigyan mo din ba ng amnestiya ang mga kolaboreytor na nagtaksil sa bayan o ituturing mo ba na kaaway ng Estado ang may mga salungat na pananaw o kritiko sa iyong pamunuan? Bakit?

Tayahin

Panuto: Gumawa ng sanaysay tungkol sa pamumuno ni Pangulong Manuel A. Roxas na may temang: “*Pangulo: Inspirasyon ng Bayan Ko*”. Gamitin ang rubric bilang gabay ng gawain. Gawin ito sa isang buong papel.

KRAYTIRYA SA PAGSULAT NG SANAYSAY

PAMANTAYAN	MAGALING (5)	KATAMTAMAN (4)	NANGANGAILANGAN NG PAGSISIKAP (3)	NAKUHANG PUNTOS
NILALAMAN	Mayaman na katuturan ukol sa paksang inilalarawan at mapanghikayat sa mambabasa ang islogan na ginawa.	May katuturan ukol sa paksang inilalarawan at mapanghikayat sa mambabasa ang islogan na ginawa.	May kaunting katuturan ukol sa paksang inilalarawan at di gaano mapanghikayat sa mambabasa ang islogan na ginawa.	Puntos X 10
MALIKHAING PAGSULAT	Gumamit ng mga angkop na salita at estratehiya sa pagsulat ng tugma, metapora, at patudyong salita upang maging kaaya-aya ang islogan.	Gumamit ng mga hindi masyadong angkop na salita at estratehiya sa pagsulat ng tugma, metapora, at patudyong salita kaya hindi naging kaaya-aya ang islogan.	Ang mga salita at estratehiya sa pagsulat ng tugma, metapora, at patudyong salita ay hindi angkop. Hindi kaaya-aya ang islogan.	Puntos X 6
TEMA	Angkop ang sanaysay sa tema ng paksa.	Hindi gaanong angkop ang sanaysay sa temang paksa.	Malayo sa tema ang sanaysay.	Puntos x 4
KABUUANG PUNTOS (100)				

Karagdagang Gawain

Panuto: Basahin at sagutin ang mga sumusunod na tanong. Isulat sa papel ang inyong sagot.

1. Sa iyong palagay, mainam ba ang pagkakaroon ng Base Militar ng dayuhan sa ating bansa? Bakit?

2. Sa mga nangyayaring kalamidad sa bansa gaya ng baha at pagguho ng mga lupa, paano mo maiugnay ang epekto ng “Parity Rights” sa kalikasan?

Aralin

2

Mga Patakaran at Program ni Pangulong Elpidio R. Quirino (Abril 17, 1948 – Disyembre 30, 1953)

Si Pangulong Elpidio R. Quirino, ay isinilang noong Nobyembre 16, 1890 sa Vigan, Ilocos Sur. Natapos niya ang kanyang antas sa batas sa Unibersidad ng Pilipinas noong 1915. Nagsimula ang kanyang misyon na tumulong sa kapwa nang siya ay naging guro sa isang baryo sa Vigan. Nagsimula ang kanyang karera sa pulitika bilang isang halal na kinatawan ng Ilocos Sur noong 1919 at naging senador noong 1925. Si Quirino ay isa sa mga miyembro ng mga delegado na tumulong sa pagpasa sa Tydings-McDuffie Act na sa huli ay nagbigay daan patungo sa Kalayaan ng Pilipinas.

Balikan

Panuto: Magbigay ng limang (5) programa at patakaran na ipinatupad ni Pangulong Manuel A. Roxas.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Tuklasin

- * Sinong pangulo ng bansa ang nasa larawan?
- * Ano-anong mga patakaran at programa ang kanyang ipinatupad sa kanyang panunungkulan?

Suriin

Sa pagkamatay ni Pangulong Manuel A. Roxas noong Abril 15, 1948 nabigyan ng pagkakataon ang kanyang pangalawang pangulo na si Elpidio R. Quirino na pumalit at manungkulan bilang pangulo ng bansa. Sa kanyang pag upo bilang bagong pangulo maraming hamon ang kanyang hinarap gaya ng pag-angat ng kabuhayan ng bansa, pagsugpo sa banta ng terorismo, pagpapanatili ng demokrasya, pagpigil sa mga pagkikilos ng Huk, pagbabalik ng tiwala ng taong-bayan. Sa kanyang panunungkulan binigyan niya ng prayoridad ang pagpapa-unlad ng ekonomiya sa pamamagitan ng industriyalisasyon upang mapataas ang antas ng pamumuhay ng mga Pilipino. Binuksan niya ang maraming industriya na nagbigay hanapbuhay sa mga Pilipino. Tinagurian siyang “Ama ng Industriyalisasyon” sa Pilipinas.

Ang kanyang pamahalaan ay may dalawang pangunahing layunin: ang mabawi ang tiwala at kumpiyansa sa pamahalaan, at ibalik ang kapayapaan at kaayusan. Ang kanyang anim na taong pamamahala bilang pangulo ay kinikilala dahil sa mga pagbabagong-tatag pagkatapos ng digmaan, pangkalahatang mga kita sa ekonomiya at mas mataas na pang-ekonomiyang tulong mula sa Estados Unidos.

MGA SULIRANING KINAHARAP NI ELPIDIO QUIRINO

1. Hamong Pangkabuhayan

Sa kabila ng pagsisikap ni Pangulong Quirino na paunlarin ang kalagayang pang ekonomiya ng bansa ay patuloy na dumanas ng hirap ang mga mamamayan dulot ng kakulangan sa bigas, mataas na presyo ng bilihin, at kawalan ng trabaho ng mga tao. Ang mahinang ekonomiya ay dulot ng kawalan ng pagsisikap na mapalaki ang pakinabang ng mga industriya at mapalawak ang pamumuhunan.

2. Banta ng Komunismo

Upang masolusyunan ang suliranin hingil sa banta ng komunismo, sinikap ng administrasyon ni Quirino na makipag-ugnayan sa maraming bansa, di lamang sa Asya maging sa ibang panig ng mundo. Sa unang pagpupulong ng mga bansang Asyano na dinaluhan ng Indonesia, Thailand, Taiwan, Timog Korea, India at Australia at Pilipinas na pag-usapan kung paano mapigil sa paglaganap ng komunismo sa Asya.

3. Usaping Huk

Ang Hukbong Bayan Laban sa Hapon o HUKBALAHAP ay isang grupo ng mga gerilya na binubuo ng mga magsasaka sa Gitnang Luzon na pinamunuan ni Luis Taruc. Layunin ng kilusang ito na unti-unting pabagsakin ang mga hukbong Hapones. Isa sa hakbang ni Quirino upang masugpo ang paglaganap ng pananalasa ng mga Huk ay pagpapalabas niya ng proklamasyon noong Hunyo 21, 1948 hinggil sa pagbibigay amnestiya sa mga kasapi ng Huk na magsusuko ng kanilang mga sandata sa loob ng 50 araw. Subalit nabigo ang layunin nito. Napilitang gamitan ng dahas ni Quirino ang mga Huk. Dahil sa matalino at maimpluwesiyang pamaraan ni Ramon F. Magsaysay bilang kalihim ng Tanggulang Pambansa ay unti-unting napasuko ang mga Huk. Inilunsad ang programang Economic Development Corps (EDCOR) ang lahat na kusang magbabalik ng armas ay binigyan ng amnestiya at pagkakataong makapamuhay nang tahimik sa pamamagitan ng pagkakaloob ng lupang masasaka na sapat upang makapagsimulang muli ng mapayapang buhay.

Narito ang mga Programa at Patakarang kanyang Pinatupad

- Pagbubukas ng mga industriya upang mabigyan hanapbuhay ang mga Pilipino
- Pagtulong sa mga magsasaka sa pamamagitan ng pag-unlad ng sistema ng patubig o irigasyon
- Pagpapagawa ng farm- to- market roads
- Pagtatag ng President's Action Committee on Social Amelioration o PACSA upang matugunan ang mga pangangailangan ng mga kapuspalad
- Pagtatag ng Banko Sentral at Bangkong Rural para makapag utang ng puhunan ang mga magsasaka
- Pagpapatibay ng Magna Carta of Labor at Minimum Wage Law upang mabigyan ng angkop at tamang benipisyo ang mga manggagawa
- Pagbibigay amnestiya sa mga kasapi ng Hukbo Laban sa Hapon HUKBALAHAP

Sa pamumuno ni Pangulong Quirino naganap ang unang pagpupulong ng mga bansang Asyano kabilang ang Australia, Indonesia, India, Pilipinas, Thailand, Taiwan, Timog Korea. Nahalal si Carlos P. Romulo bilang Secretary General Ng United Nation.

Pagyamanin

Tanong:

1. Nakatulong ba ang mga patakaran ni Quirino sa pagsugpo ng komunismo at suliranin sa HUK? Bakit?

2. Bakit mahalaga para sa isang mamamayang Pilipino na makiisa sa mga programa ng pamahalaan?

Isaisip

- Ang pagpapanumbalik ng pagtitiwala ng mga tao sa pamahalaan at ang pagbabalik ng kapayapaan at kaayusan sa bansa sa pamamagitan ng mabuting pakikitungo sa mga Huk ang mga pangunahing naiambag ni Pangulong Quirino.
- Ang pagtatatag ng PACSA at ACCFA ang ilan lamang sa mga programang ipinatupad ni Quirino.
- Sa panahon din ni Quirino naipatupad ang kasunduang Quirino-Foster na naglayong mapaunlad ang bansa sa pamamagitan ng tulong pinansyal at teknikal ng Amerika.

Isagawa

Sa usaping pangkapayapaan at seguridad, marami ang itinuturing na kalaban ng pamahalaan at komunidad, o nababansagang terorista, komunista o lulong sa droga. Sa pamumuno ni Quirino, napatunayan na mas mabisang solusyon ang mapayapang paraan kaysa ang paggamit ng dahas. Gumawa ng **poster o islogan** na nagsusulong ng mapayapa at makataong pamamaraan sa pagtugon sa mga usaping pangseguridad at pangkapayapaan. Gamiting gabay ang rubric sa ibaba. Gawin ito sa sagutang papel.

PAMANTAYAN	NAPAKAHUSAY (12-15 PUNTOS)	MAHUSAY (8-11 PUNTOS)	KAILANGAN PANG MAGSANAY (5-7 PUNTOS)
PAGLALAHAD	Malinaw na nailahad ang mensahe.	Hindi gaanong malinaw ang mensahe.	Malabo ang mensahe.
KAWASTUAN	Wasto ang detalye ng mensahe.	May isa o dalawang mali ang detalye ng mensahe.	Mali ang mensahe.
KOMPLETO	Kompleto ang detalye ng mensahe.	May kulang sa detalye ng mensahe.	Maraming kulang sa detalye ng mensahe.
PAGKAKAGAWA	Napakamasining ng pagkakagawa.	Masining ang pagkakagawa.	Magulo ang pagkakagawa.
HIKAYAT	Lubhang nakahihikayat ang mensahe.	Nakahihikayat ang mensahe.	Hindi nakakahikayat ang mensahe.

Tayahin

Panuto: Sagutin ang mga tanong sa ibaba. Isulat ang sagot sa sagutang papel.

1. Sa kasalukuyan, may mga samahan pa bang maihahalintulad mo sa mga Huk? Magbigay ng mga halimbawa ng mga samahang ito. Bakit inihambing mo ang mga ito sa Huk?

2. Alin sa mga sumusunod na programa ni Pangulong Quirino ang sa palagay mong higit na nakatulong sa pag-unlad ng bansa? Ipaliwanag ang sagot.

Karagdagang Gawain

Panuto: Sa hanay A ay nakasulat ang mga programa at patakaran ni Pangulong Elpidio Quirino. Isulat naman sa hanay B ang naging epekto ng mga programang ito sa pag-unlad ng ating bansa.

Hanay A

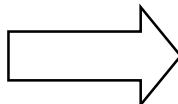
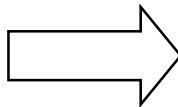
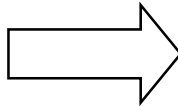
Bangko Sentral at Rural Bank

PACSA

Farm-to- Market-Roads

Magna Carta of Labor at Minimum Wage Law

Irigasyon

Hanay B

Aralin

3

Mga Patakaran at Programa ni Pangulong Ramon F. Magsaysay (Disyembre 30, 1953–Marso 17, 1957)

Si Ramon Magsaysay ay ipinanganak sa Iba, Zambales noong Agosto 31, 1907. Naging tanyag siya bilang isang mahusay na lider ng gerilya sa Ikalawang Digmaang Pandaigdig at pinangalanan bilang gobernador militar ng Iba, Zambales ni General Douglas McArthur nang palayain ng Estados Unidos ang Pilipinas.

Napili siya ni Pangulong Elpidio Quirino upang maging kalihim ng Tanggulang Pambansa upang mahawakan ang pagbabanta ng mga *Hukbalahap* (Hukbong Bayan Laban sa mga Hapones). Siya ay naniniwala na hindi maaakit ang mamamayan na sumapi sa komunismo kung ang pamilya ay may mabuting kabuhayan. Nagtagumpay siya sa kampanya laban sa Hukbalahap sa pamamagitan ng pagbigay ng amnestiya. Ang kanyang kampanya ay itinuturing na isa sa pinakamatagumpay na kampanyang anti-gerilya sa modernong kasaysayan.

Balikan

Panuto: Basahin at sagutin ang mga tanong sa ibaba. Isulat sa sagutang papel ang mga sagot.

1. Isa sa mga programa ni Pangulong Quirino ay ang Farm-to- Market-Roads. Nakatulong ba ng programang ito sa pagpapaunlad ng ekonomiya ng bansa? Paano?

2. Sa kasalukuyang administrasyon, may mga programa bang nailunsad na may pagkakahawig sa President's Action Committee on Social Amelioration o PACSA ni Quirino? Ipaliwanag ang sagot.

Tuklasin

- * Sinong pangulo ng bansa ang nasa larawan?
- * Ano-anong patakaran at programa ang kanyang ipinatupad sa kanyang panunungkulan?

Suriin

Nang bumagsak ang Bataan, binuo niya ang “*Pwersang Gerilya sa Kanlurang Luzon*”. Bilang Kalihim ng Pagtatanggol, kaniyang binuwag ang pamunuan ng mga Hukbalahap. Pinigil niya ang panganib na pinaplano ng mga Pulahang Komunista.

Iniligtas ni Pangulong Magsaysay ang demokrasya ng Pilipinas. Ito ang kanyang pinakamahalagang nagawa. Napigil niya ang panghihimagsik ng Huk at napasuko ang pinakamataas na lider nito na si Luis Taruc.

Si Pangulong Ramon Magsaysay ang Ikatlong Pangulo ng Republika ng Pilipinas. Dahil sa pagiging malapit niya sa mga ordinaryong tao kinilala siya bilang “Kampeyon ng Masa” at pinakamahal na Pangulo ng Pilipinas dahil ibinalik niya ang tiwala ng mga mamamayan sa pamahalaan. Winakasan niya ang korupsiyon sa pamahalaan. Siya ang kauna-unahang pangulo na nagbukas ng “Malacanang” para sa lahat. Naniniwala siya na “kung ano ang nakabubuti sa karaniwang tao ay makabubuti din sa bansa”. Nagwakas ang kanyang pamamahala nang mamatay siya dahil sa pagbagsak ng eroplanong kanyang sinasakyan na may pangalan Mt. Pinatubo sa Bundok Manunggal sa Cebu noong Marso 17, 1957.

Narito ang ilan sa kanyang mga patakaran at programang inilunsad:

1. Itinatag niya ang National Resettlement and Rehabilitation Administration (NARRA) upang mapadali ang pamamahagi ng mga lupang pambayan sa mga taong nais magkaroon ng sariling lupa.
2. Itinaguyod niya ang Agricultural Credit and Cooperative Financing Administration (ACCFA) upang tulungan ang mga magsasaka na magbenta ng kanilang ani.
3. Farmers Cooperative Marketing Association (FACOMA) upang makabili ang mga magsasaka ng sariling kagamitan sa pagsasaka.
4. Pinagtibay ng Kongreso (1955) ang Batas Reporma sa Lupa ang batas na ito ang magsaliksik sa mga suliranin sa pagmamay-ari ng lupa.
5. Pinagtibay ang Social Security Act upang ang lahat ng kawani at manggagawa ay maging kasapi at mapangalagaan ang kanilang mga karapatan.
6. Nagpatayo ng mga poso (artesian wells) at patubig upang mapabilis ang pag-unlad ng baryo.
7. Pagpapalawak ng nasyonalismo sa pamamagitan ng pagsuot ng Barong Tagalog at paggamit ng wikang Filipino.
8. Nakiisa sa pagtatag ng Southeast Asia Treaty Organization o SEATO.
9. Paglagda ng kasunduang Laurel-Langley (1954) upang palawakin ang kalakalan sa pagitan ng America at Pilipino.
10. Paglagda ng Reparation Agreement sa Japan-bilang bayad pinsala sa Pilipinas sa mga nasira nito sa nagdaang digmaan.

11. Pinagpatuloy ang Economic Development Corporation (EDCOR) upang bigyan hanapbuhay ang mga kasapi ng HUKBALAHAP na sumuko.
12. Personal na dininig ang karaingan ng mga tao sa pamamagitan ng Presidential Complaints and Action Committee (PCAC).

Pagyamanin

Panuto: Punan ng mga impormasyon ang data retrieval chart.

Programa ni Magsaysay	Layunin ng Programa	Resulta ng Program

Isaisip

- Ang karaniwang tao ang naging pokus ng administrasyon ni Pangulong Ramon Magsaysay.
- Tinaguriang “Tagapagligtas ng Demokrasya” si Pangulong Magsaysay dahil sa kanyang ginawang pagtataguyod ng demokrasya sa pamamagitan ng pagliligtas sa Republika sa banta ng mga Huk.
- Ipinatupad ni Magsaysay ang Agricultural Tenancy Act na nagbigay ng proteksyon sa mga magsasaka.

- Sa administrasyon ni Magsaysay naganap ang Manila International Conference of 1954 na nagbigay daan sa pagkakatatag ng SEATO noong Setyembre 8, 1954.
- Sa pamamagitan ng PCAC, napakinggan at nasolusyonan ni Magsaysay ang mga karaingan ng mga karaniwang tao.

Isagawa

Panuto: Sumulat ng isang sanaysay tungkol sa pamumuno ni Pangulong Magsaysay na may temang: “Magsaysay: Kampeon ng Masa”. Gawing gabay ang rubric. Gawin ito sa sagutang papel.

Tayahin

Panuto: Basahin at sagutin ang mga sumusunod na tanong sa ibaba. Isulat ang sagot sa sagutang papel.

1. Paano inalis ni Pangulong Magsaysay ang ligalig sa mga baryo?

2. Bakit tinagurian siyang “Tagapagligtas ng Demokrasya”?

Karagdagang Gawain

Panuto: Gumawa ng isang tula hinggil sa kadakilaan ni Pangulong Magsaysay. Gawing gabay ang rubric. Gawin ito sa sagutang papel.

Magaling (15)	Katamtaman (10)	Nangangailangan ng Pagsasanay (5)	NAKU HANG PUNTOS
Malalim at makahulugan ang kabuuan ng tula.	Bahagyang may lalim ang kabuuan ng tula.	Mababaw at literal ang kabuuan ng tula.	
Gumamit ng simbolismo/pahiwatig na nakapagpaisip sa mga mambabasa. Piling-pili ang mga salita at pariralang ginamit	Gumamit ng 1-2 simbolismo/pahiwatig na nakalito sa mga mambabasa. Ang mga salita ay di gaanong pili.	Wala ni isang pagtatangkang ginawa upang makagamit ng simbolismo.	
Gumamit ng napakahusay at angkop na sukat at tugma.	May pagtatangkang gumamit ng sukat at tugma ngunit halos inconsistent lahat.	Walang sukat at tugma kung may naisulat man.	
	KABUUANG PUNTOS		

Susi sa Pagwawasto

<p>Aralin 4</p> <p>Subukin</p> <p>1. /</p> <p>2. X</p> <p>3. /</p> <p>4. X</p> <p>5. /</p> <p>Balikan</p> <p>(mga posibleng sagot sagot ng mga bata)</p> <p>1. Pagsasagawa ng malaking pagbabago 2. Pagkawasak ng mga tirahan at gusali 3. Paglutas sa suliranin sa salapi 4. Pag-aangkop ng sistema ng edukasyon 5. Pagsasaayos ng mga industriya</p>	<p>Pagyamanin</p> <p>(iba-iba ang sagot ng mga bata)</p> <p>Hal. Dahil sa tindi ng pangangailangan ng Pilipinas na makabangon mula sa mga suliraning dulot ng Ikalawang- Digmaang Pandaigdig, napilitan si Manuel A. Roxas na tanggapin ang tulong pinansyal mula sa Estados Unidos kapalit ng mga hindi pantay na kasunduan gaya ng Parity Rights.</p> <p>Tayahin</p> <p>Isangguni sa Rubric</p>	<p>Isagawa</p> <p>(posibleng sagot)</p> <p>Para sa akin hindi dapat ituring na kalaban ang mga kritiko o sumasalungat sa iyong pananaw bilang lider dapat mong igalang ang kanilang mga pinaglalabang hindi naman nakakasira sa bansa upang higit nilang maramdaman ang diwa ng demokrasya.</p> <p>Karagdagang Gawain</p> <p>(maaarang iba-iba ang sagot ng mga bata)</p> <p>Hal. Para sa akin nararapat lamang na magkaroon tayo ng mga base militar ng mga dayuhan gaya ng Estados Unidos upang magkaroon tayo ng kakampi sakaling lusubin tayo ng kaaway</p> <p>Hindi nararapat na magkaroon tayo ng base militar ng dayuhan sa ating bansa dahil malalagay sa kapahamakan ang bansa.</p>
---	---	--

<p>Aralin 5</p> <p>Balikan</p> <p>(inaasahang sagot)</p> <p>1. Parity Rights</p> <p>2. Rehabilitation Act</p> <p>3. Philippine Trade Act of 1946</p> <p>4. Pagtatayo ng base-militar ng Amerikano sa bansa</p> <p>5. Rehabilitation Finance Corporation o RFC</p> <p>Pagymanin</p> <p>(surin at unawain ang mga sagot ng mga bata maaaring maging sagot)</p> <p>1. Sa kabila ng pagsisikap ni Pangulong Quirino na masugpo ang Huk hindi siya nagtagumpay sa pagpasuko sa mga ito..</p> <p>2. Nararapat lamang na makiusap sa mga programa ng pamahalaan upang makamit natin ang pambansang kapayapaan at kaunlaran.</p>	<p>Tayahin</p> <p>(maaaring iba-iba ang sagot ng mga bata)</p> <p>1. Maaring mahalin tulad ang New People's Army o NPA sa Huk dahil sila ay itinuturing na kaaway ng pamahalaan at banta sa seguridad at katahimikan ng bansa.</p> <p>2. Para sa akin pinakamahalagang programa niya ay ang pagtatag ng farm-to-market Roads dahil kailangan na pagbutihin natin ang mga kalsadang ito dahil ito ang nagdadala ng mga produkto mula sa bukirin patungong bayan.</p> <p>Tayahin</p> <p>Isangguni sa Rubric</p>	<p>Karagdagang Gawain</p> <p>(maaaring iba-iba ang sagot ng mga bata)</p> <p>Bangko Sentral/Rural-nakakautang ng puhunan ang mga magsasaka</p> <p>PACSA- ahensiyang tumutugon sa mga pangangailangan ng mga mahihirap na mamamayan</p> <p>Farm-to-market roads-pagpapabilis ng pagdadala ng mga produkto mula sa sakahan patungong bayan.</p> <p>Magna Carta of Labor at Minimum Wage Law-mapabuti ang kalagayan ng mga manggagawa</p> <p>Irigasyon-pag-unlad ng mga sakahan dulot ng sistemang patubig</p>
---	---	--

<p>Aralin 6</p> <p>Balikan</p> <p>(mga inasahang sagot) Mahalaga ang farm-to-Market Roads dahil mas mapadali ang paghatid ng mga produkto mula sa sakahan patungong bayan</p> <p>Maaring maihambing ang Pantawid, Pamilyang Pilipino Program sa PACSA ni Pangulong Quirino dahil ito ay nagbibigay tulong pinansiyal sa mga mahihirap na pamilyang Pilipino.</p>	<p>Pagymanin</p> <p>(mga inasahang sagot) Programa- 1. pagpapatayo ng mga poso/mapabilis ang pag-unlad ng baryo/mapaunlad ang ang produktiyon ng pagsasaka 2. ACCFA/matulungan ang magsasaka sa pagbili ng kanilang ani/pag-unlad ng pamunuhay 3. FACOMA/makabili na mga kagamitan sa pagsasaka/pg-unlad ng pagsasaka 4. PCAC/nangangasiwa sa mga hinang ng mga tao upang maipabot sa pamahalaan/pagtaas ng tiwala ng mga mamamayan sa pamahalaan</p> <p>Isagawa</p> <p>(isangguni sa rubrik)</p>	<p>Tayahin</p> <p>(mga inasahang sagot) 1. Sa pagsuko ng mga kasapi ng Huk nabsan ang mga pangamba ng taga baryo. Sa pagpapatayo ng mga poso at kooperatiba ay nakakatulong ng malaki upang mapabilis ang pag-unlad ng mga baryo.</p> <p>2. Kinilala si Pangulong Magsaysay bilang pinaka kampeyon ng masa at demokrasya dahil sa pagiging malapit nito sa karaniwang tao upang pakinngan ang kanilang mga hinang sa pamahalaan. Unang Pangulo na nagbkas ng Malacananang para sa mga mamamayang Pilipino</p> <p>Karagdagang Gawain</p> <p>(isangguni sa rubrik)</p>
--	---	--

Sanggunian

Palu-ay, A.P. (2010). *Makabayang kasaysayang Pilipino 5*. LG & Corporation, Quezon City.

Julian & Lontoc, Bagong Lakbay ng Lahing Pilipino, Batayang Aklat sa Ika-anim na Baitang Quezon City; Phoenix Publishing House Inc.2016, pp.231-251

Mga Pinagkunan ng Larawan

Sarah, P. (2019). *Panahon ng Ikatlong Republika ng Pilipinas*.
<https://www.slideshare.net/PrincessSarah17/panahon-ng-ikatlong-republika-ng-pilipinas>

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education - Bureau of Learning Resources (DepEd-BLR)

Ground Floor, Bonifacio Bldg., DepEd Complex
Meralco Avenue, Pasig City, Philippines 1600

Telefax: (632) 8634-1072; 8634-1054; 8631-4985

Email Address: blr.lrqad@deped.gov.ph * blr.lrpd@deped.gov.ph